Влада – Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 87 (837) ♦ Четвер, 12 травня 1994 року ♦ Ціна договірна

ТОН ЗАДАНИЙ ДОБРЕ. ВИТРИМАТИ ЙОГО ДО КІНЦЯ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ранкове засідання 11 травня

Отже, день, якого ми так чекали: відкриття першої сесії нового парламенту, — настав. Як і годиться, з урочистістю і з державним гімном.

І одразу ж депутати взялися за роботу. Після того як голова Центральної виборчої комісії І. Ємець повідомив народних обранців про результати виборів, слово взяв керівник ініціативної підготовчої депутатської групи В. Дурдинець. Він коротко повідомив про ті рекомендації щодо ведення сесії та розгляду питань на ній, які виробили депутати напередодні, й від імені цієї групи закликав усіх депутатів працювати злагоджено і продуктивно.

(Закінчення на 2-й стор.).

Абзац з листа

Дуже хочеться, щоб кожний депутат нового парламенту усвідомив: він обраний не для того, щоб вибити які-небудь пільги для свого підприємства, району чи області, а для того, щоб дбати про всю Україну в цілому. Кожен повинен думати, як вийти з тієї економічної кризи, в якій ми опинилися і, якщо треба, то навіть проявити деяку жорсткість у проведенні антиінфляційної політики.

В.ГАВРИЛЯК,
службовець.

Київ.

Продиктовано в номер

Візит болгарських кораблів

11 травня розпочався офіційний дружній візит в Україну загону військових кораблів Республіки Болгарії. Вони прибули до Одеського морського порту і перебуватимуть тут чотири дні. Відбудуться зустрічі вищого командного складу ВМС двох країн, гості ознайомляться з містом, зустрінуться з його мешканцями, відвідають корабель управління ВМС України «Славутич». Програма перебування передбачає також відвідини культурно-мистецьких закладів, спортивні змагання болгарських моряків з воїнами Одеського гарнізону.

Ректору — від Президента Індії

Посол Індії в Україні С.Деваре від імені Президента Індії доктора Шанкара Дайал Шарми вручив срібну медаль ректорові Київського університету В.Скопенку. В липні минулого року під час державного візиту Президента Індії в Україну Київський університет присвоїв йому вчену ступінь доктора юридичних наук. Посол зазначив: «Наш Президент розцінює цей крок як визнання інтелектуальної традиції Індії, що символізує наше обопільне прагнення до зміцнення освітніх зв'язків між народами України та Індії. Президент вважає за потрібне вручити університетові срібну нагороду на згадку про свій візит».

Виконали умови, маємо газ

Туркменистан відновив постачання природного газу в Україну. Як повідомив офіційний представник туркменистанського Міністерства нафти й газу, таке рішення прийнято після того, як українська сторона виконала умови міждержавної двосторонньої угоди. Йдеться, зокрема, про погашення боргу за постачений в Україну газ як у 1993 році, так і цього року.

Дні України в Фінляндії

У столиці Фінляндії тривали заходи в рамках Днів України. Міністр культури України Іван Дзюба передав у дар Слов'янській бібліотеці Хельсінкського університету добірку українських книжок, яка налічує понад 100 видань творів письменників України, альбоми з репродукціями робіт українських художників, довідкову та навчальну літературу.

Тема розвитку та збагачення гуманітарних, наукових, культурних зв'язків між Україною і Фінляндією була провідною під час розмови віце-прем'єр-міністра Миколи Жулинського, інших членів української делегації з міністром культури Фінляндії Тютті Ісохоокана-Асунмаа.

В програмі Днів — гала-концерт у Хельсінкі українських митців. У фінській столиці також відкрилася виставка «Бізнес-Україна-94».

А насамперед — церемонія

Учора розпочався офіційний візит Президента РФ Б. Єльцина до Німеччини. На переговорах з канцлером ФРН Г. Колем він планує обговорити питання співпраці двох країн, ситуацію у колишній Югославії та інтеграційні європейські процеси.

Втім успіх візиту, вважають німецькі засоби масової інформації, насамперед залежатиме від того, чи домовляться два керівники про церемонію спільних проводів з Німеччини військ чотирьох держав—переможниць у другій світовій війні. Якщо федеральний уряд відхилить таку церемонію, пише газета «Нойє рур цайтунг», то ускладняться не лише германо-російські відносини. Це поставить Єльцина під посилений тиск з боку російських націоналістів, у чому не зацікавлені ні Бонн, ні його західні союзники.

Торгуватимуть і консультуватимуться

Завершився дводенний візит до Молдови офіційної білоруської делегації, очолюваної главою парламенту М. Грибом і прем'єр-міністром В. Кебичем. У Кишиневі підписано договір про торгово-економічне співробітництво на 1994 рік. Сторони також підписали протокол про консультації між міністерствами закордонних справ Білорусі та Молдови, а також низку інших двосторонніх угод.

Про долари й космос

З офіційною місією 9 травня до Києва прибули представники Міжнародного валютного фонду. Про це повідомили на брифінгу в МЗС України. Попередня місія мала позитивні наслідки, зазначив заступник міністра закордонних справ України Олександр Макаренко. Він підкреслив, що у разі подальшої плідної співпраці над проектом реформування економіки України МВФ надасть нашій країні можливість отримати допомогу, яка дорівнюватиме 700 мільйонам американських доларів.

Проблема мирного космосу буде головною темою під час візиту урядової делегації нашої країни, яка на чолі з віце-прем'єр-міністром України Валерієм Шмаровим відбула до Сполучених Штатів Америки. Передбачено також обговорення питань конверсії, виконання українсько-американських домовленостей в цій галузі.

31 травня — останній день передплати на «ГУ» на II півріччя! У нас передплатна ціна на 6 місяців найнижча — 108 тисяч крб. Індекс українського видання — 60955, російського — 60997.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

10 травня під головуванням І.Г.Ємця відбулося засідання Центральної виборчої комісії по виборах Президента України.

Затверджено рішення окружних виборчих комісій про звільнення на період виборчої кампанії від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи голів, заступників голів, секретарів та окремих членів окружних виборчих комісій.

5 травня ц.р. Центральна виборча комісія зареєструвала претендентом на кандидата у Президенти України Л.П.Скорик. А 6 травня вона подала до Центрвиборчкому заяву з проханням зняти її кандидатуру з балотування. Враховуючи вищезазначене і керуючись вимогами закону, Центральна виборча комісія прийняла постанову про виключення Скорик Лариси Павлівни з числа претендентів на кандидата у Президенти України.

Розглянуто заяви претендентів на кандидата в Президенти України Валені І.Ю. та Рудя М.С. щодо продовження строку збирання підписів на їх підтримку. Комісія констатувала, що законних підстав для задоволення клопотань немає, і відмовила у продовженні збирання підписів на підтримку Валені І.Ю. та Рудя М.С.

На засіданні комісії розглянуто й інші питання.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

10 травня відбулося чергове засідання Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України, на якому головував І.Г.ЄМЕЦЬ.

Розглянуто протокол окружної виборчої комісії Центрального виборчого округу №287 (Миколаївська область) про встановлення результатів виборів народного депутата України при повторному голосуванні 10 квітня з урахуванням підсумків переголосування 30 квітня на виборчих дільницях №№ 3 і 37.

Відзначено, що окружна комісія безпідставно зарахувала в цьому протоколі до кількості раніше поданих голосів за кандидата в депутати Кірюхіна О.М. ще 192 голоси з тих виборчих бюлетенів, які за результатами повторного голосування були визнані недійсними.

Центральна виборча комісія скасувала рішення вищезгаданої окружної комісії від 30 квітня ц.р. про визнання Кірюхіна Олега Михайловича обраним народним депутатом України як таке, що прийнято з порушенням статей 42 і 43 Закону про вибори. Ці[illegible]но рішення Центрвиборчкому від 21 [illegible] щодо визнання виборів по Центральному виборчому округу №287 при повторному голосуванні 10 квітня такими, при яких депутата не було обрано. Звернуто увагу окружної комісії на допущені порушення вимог виборчого законодавства при проведенні виборів.

У зв'язку з тим, що заяви та інші матеріали про порушення Закону про вибори у Петропавлівському виборчому округу №103 (Дніпропетровська область) надійшли з порушенням встановлених законом строків, визначено, що розгляду вони не підлягають. Матеріали про виявлені порушення вирішено передати до Генеральної прокуратури України для відповідного реагування.

На засіданні комісії обговорено також звернення колишніх кандидатів у народні депутати України, які балотувалися у Червоноармійському №23 (м.Київ), Роздольненському №41 (Республіка Крим), Васильківському №210 (Київська область), Гайворонському №230 (Кіровоградська область), Ленінському №285 (Миколаївська область), Жовтневому №294 (Одеська область) виборчих округах, про порушення виборчого законодавства та матеріали перевірок. Комісія констатувала, що обґрунтованих підстав для задоволення згаданих заяв і визнання виборів недійсними немає.

Розглянуто й інші питання, пов'язані з виборами до Верховної Ради України.

В обговоренні питань порядку денного взяли також участь запрошені керівники та члени відповідних окружних виборчих комісій, колишні кандидати у народні депутати України та їх довірені особи.

На засіданні були присутні представники політичних партій, які беруть участь у виборах, працівники засобів масової інформації.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий особистий внесок у розвиток економіки, соціальної сфери та благоустрій міста Канева **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України голову виконавчого комітету Канівської міської Ради народних депутатів Черкаської області ПАНТЕЛІШИНА Олександра Івановича.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ, 4 травня 1994 року.

Парламентська хроніка

Тон заданий добре. Витримати його до кінця

(Початок на 1-й стор.).

І справді, народні депутати без зайвих дискусій сформували робочі органи першої сесії, обрали президію, яка до обрання Голови і заступників Голови Верховної Ради керуватиме роботою українського парламенту. Цікаво, що у президії поруч зайняли місця В. Чорновіл і П. Симоненко. Може, це й справді символізує готовність нового парламенту діяти злагоджено, без будь-яких політичних упереджень?

До президії було обрано й таких відомих політичних діячів України, як О. Мороз, В. Дурдинець, В. Масол.

Депутати прийняли рішення першу сесію проводити аж до 1 серпня або, як було заявлено, доти, доки буде обрано й затверджено Голову Верховної Ради, уряд, сформовано комітети, прийнято основоположні закони й постанови щодо виведення України з економічної кризи.

У перші дні сесії планується заслухати доповідь Президента України про соціально-економічне становище та звіт уряду.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Дострокові вибори: «за» чи «проти»?

Напередодні відкриття першої сесії Верховної Ради України група новообраних депутатів зустрілася з Президентом України Леонідом Кравчуком. Глава держави виклав присутнім своє бачення нинішньої соціально-політичної ситуації в країні.

Зокрема, Леонід Макарович, аналізуючи процеси, що відбуваються в суспільстві, навів переконливі аргументи того, що саме зараз проводити вибори до місцевих Рад та Президента України не тільки недоцільно, а й небезпечно. Адже й досі не прийнято Конституцію України, нема правової бази реформування влади на місцях, законодавчо не визначено повноваження Президента, Кабінету міністрів, інших владних структур. Як же можна проводити вибори, не знаючи, під які повноваження обираються конкретні люди.

Отже, коли минулого року рішення про дострокові вибори в Україні стабілізувало суспільство, то нині воно неминуче викличе дестабілізацію.

Влас. інформ.

ДО ДЕПУТАТСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

10 травня відбулося чергове засідання депутатської групи «Центр», на якому прийнято звернення до депутатських об'єднань Верховної Ради України. Подаємо його текст.

Ми, народні депутати України, що об'єдналися у групу «Центр», звертаємося до інших депутатських груп та партійних фракцій з пропозицією утворити парламентський блок центристської орієнтації.

Ставимо за мету згуртувати для конструктивної роботи народних депутатів, які прагнуть зміцнити державність України, утвердити авторитет влади, розумно реформувати політичну систему й економіку, поліпшити життя людей.

Вважаємо об'єднання сил, що стоять на реалістичних, конструктивних позиціях, цілком можливим. Адже більшість депутатів, у тому числі й від політичних партій, виступала на виборах з близькими або схожими програмами. Люди сподіваються, що новий склад Верховної Ради зуміє сконсолідуватися на творчих, будівничих засадах, оволодіти, нарешті, ситуацією й повернути її на краще. І ми не маємо права розчарувати їх.

Організаційне оформлення центристського блоку дало б змогу Верховній Раді нового скликання розпочати роботу не з політичних баталій, а з вирішення конкретних питань, які настійно ставляться на порядок денний життям.

Які це питання?

Найпершу турботу блоку бачимо в тому, щоб відвернути кризу влади. Маємо оперативно й цивілізовано сформувати робочі й постійні органи Верховної Ради та уряд і, не витрачаючи даремно часу і сил, приступити до законотворчої роботи, взяти під свій вплив процеси розвитку держави, встановити надійний парламентський контроль у всіх сферах відповідно до повноважень, якими наділено Верховну Раду Конституцією України.

Люди вимагають навести в країні порядок, зміцнити державну дисципліну, очистити владні структури від скорумпованих, збюрократизованих елементів, рішуче посилити боротьбу із злочинністю, насамперед організованою. Народ має відчути, і чим швидше, тим краще, що у державі — від центру до села — є влада, що ми спроможні подолати безвідповідальність і безладдя, які, на жаль, укорінилися на всіх рівнях.

Першим великим здобутком нової Верховної Ради було б швидке доопрацювання і прийняття нової Конституції України, чітке визначення, яку державу ми будуємо і куди йдемо.

Друге. Маємо спільно знайти шляхи виходу з економічної кризи і невідкладно приступити до здійснення виважених ринкових реформ, які б зрозуміло і підтримало суспільство.

Нагальна потреба — здійснити структурну перебудову економіки, суттєво переглянути і лібералізувати податкову політику, реформувати грошово-кредитну і банківську системи. Необхідні рішучі кроки, спрямовані на швидке подолання платіжної кризи, відвернення загрози зупинки виробництва. Зокрема, дійової підтримки потребують базові галузі.

Маємо позбутися будь-якої політичної заангажованості і тільки з позицій державної вигоди налагодити торговоекономічне співробітництво з Росією, іншими країнами СНД, Прибалтики, створити умови для швидкого входження України у європейське та світове економічне співтовариство. І при цьому ми маємо пам'ятати: наші проблеми розв'язувати нам самим.

У центр уваги маємо поставити питання відродження села, розвитку і реформування агропромислового комплексу. Треба на ділі надати сільському господарству пріоритет у інвестиціях, створити умови, за яких аграрний сектор міг би гарантовано забезпечуватися матеріально-технічними і фінансовими ресурсами.

Третє. Серйозні корективи мають бути внесені в соціальну політику держави. Люди не можуть далі витримувати разючу невідповідність між цінами — з одного боку і рівнем зарплати, пенсій, стипендій та інших виплат — з другого. Треба, щоб кожен працездатний міг своєю працею забезпечити пристойний рівень життя собі і своїй сім'ї, а держава взяла на себе турботу про пенсіонерів, інвалідів, багатодітні сім'ї та інші найбільш вразливі категорії населення.

Невідкладною справою є відшкодування громадянам тих втрат, яких вони зазнали у зв'язку із знеціненням вкладів в ощадних банках, товарних облігацій та інших цінних паперів.

Надзвичайно важливим є поліпшення екологічної ситуації, здійснення фінансово-економічних, правових та технологічних заходів, спрямованих на створення безпечних умов проживання людей, ліквідацію наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та техногенного навантаження на довкілля, вдосконалення адміністративно- та економіко-правового механізму охорони навколишнього середовища.

І, нарешті, четверте. Як надавичайно важливе завдання постає зміцнення миру і злагоди між різними соціальними верствами, регіонами, людьми різних національностей та релігійних конфесій. Патріотичною справою всіх політичних сил є збереження цілісності території, недоторканності кордонів України, всебічне зміцнення її національної безпеки, утвердження міжнародного авторитету нашої держави як миролюбної.

Особливої актуальності були проблеми, пов'язані з перебігом подій у Криму та ситуацією, що створилася навколо Чорноморського флоту. Вони мають вирішуватися на базі Конституції і чинних законів України, з врахуванням усіх складностей відносин з Росією і забезпеченням національних інтересів нашої держави.

Вирішення цих проблем можливе тільки за умови створення блоку центристських сил на таких засадах.

Блок створюється на принципі добровільності. Його утворення закріплюється угодою між депутатськими формуваннями. Координуючим органом блоку є рада уповноважених від кожного об'єднання. Усі питання вирішуються більшістю голосів. З найбільш принципових питань скликаються загальні збори народних депутатів, які входять до [illegible] блоку.

Викладені міркування могли б стати базою для об'єднання депутатських формувань центристської орієнтації у парламентський блок. Зрозуміло, що вони можуть уточнюватися в процесі погодження позицій. На їх основі може бути вироблений конкретний план дій.

Депутатська група «Центр».

м.Київ,
10 травня 1994 року.

Голова Верховної Ради Криму: мінімальна перевага

Вчора в Сімферополі розпочалася перша сесія Верховної Ради Криму нового скликання. **Президент Юрій Мєшков, виступаючи з вітальною промовою, сказав: «Народ Криму в ході виборів довів свою державність. Чи повинен наш парламент бути кишеньковим? Так. Чи повинен наш парламент бути слухняним? Так. Слухняним волі громадян Республіки Крим».**

Президент висловився за обрання головою ВР Криму Сергія Цекова. А головуючий, найстаріший депутат Олександр Круглов, звертаючись до депутатів, запитав: **«Доки ми будемо миритися з відторгненням цілого народу від Росії?» І відповів: «Це питання повинно бути вирішено нашим парламентом якомога скоріше».**

Депутат Державної Думи Росії Костянтин Затулін підкреслив, що у нього «склалося враження: ми, депутати Державної Думи, повернулися у свою втрачену країну».

Після підтвердження повноважень депутатів сесія зареєструвала депутатську фракцію Курултаю. До неї увійшли всі 14 депутатів кримських татар. Головою фракції обрано Рефата Чубарова.

Потім депутати приступили до висування та обговорення кандидатур на пост голови Верховної Ради. Було названо чотири кандидатури — Бориса Кизилова, Вадима Мордашова, Сергія Цекова та Володимира Кличникова. Всі вони з блоку «Росія». Кизилов і Мордашов одразу зняли свої кандидатури на користь Кличникова. Під час обговорення кандидатур виявився крайній радикалізм Цекова. Свою нинішню посаду — голови Республіканської партії Криму (партії «Республіканського движения Крыма») він обійняв як спадок від Ю.Мєшкова, і в усьому підтримує президента. Він — за єдиний Чорноморський флот, щоб флот був російським, оскільки це, за словами Цекова, — гарантія стабільності на півострові. Цеков також за відтворення конституції Республіки Крим від 6 травня 1992 року, за побудову взаємовідносин з Україною на основі договору та угод і поступове входження до Росії. **Він вважає, що права кримських татар відновлені повністю. Цеков висловився за возз'єднання України з Росією і сказав, що цей процес почнеться з Криму.**

Володимир Кличников, хоч і належить до блоку «Росія», дотримується **виважених поглядів. Він вважає, що права кримських татар відновлено далеко не повністю. Що ж до входження Криму до складу Росії, то, за його словами, «це складне питання і тут треба тверезо зрозуміти, що тоді Крим уже не буде автономною республікою, а стане рядовою областю... Тут потрібні розумні компроміси».**

Голосування було таємне, у спеціальних кабінах. Сергій Цеков переміг з мінімальною перевагою: за нього подано 48 голосів з 93, проти — 45.

Сесія ВР Криму триває.

Олександр ПІЛАТ.

Як «лікувати» інфляцію

Відомий вчений і політик доктор економічних наук, професор Володимир Черняк викладає свою концепцію антиінфляційної політики в бесіді з журналісткою С.Слюсаревською.

— Наша економіка тяжко хвора. Інфляція — одна з її недуг. Способи «лікування» пропонують різні. Чим, на ваш погляд, Володимире Кириловичу, визначається спосіб «лікування» інфляції?

— Її природою. Залежно від того, якою є природа інфляції, використовують той чи той набір «ліків». Для інфляції витрат — свій, для інфляції попиту — свій. У нас інфляція витрат поєдналася з інфляцією попиту, хоча більшою мірою маємо інфляцію витрат. В Україні інфляція має монетарний (грошовий), структурний та інституціональний характер. Отже, український варіант інфляції надзвичайно складної природи. Це означає, що «лікування» інфляції має бути комплексне, послідовне й специфічне. Комбінація «ліків» має відповідати ситуації. В Україні антиінфляційна політика мусить поєднувати монетарні й немонетарні методи (на мій погляд, з наголосом на останніх). Істотного обмеження в обігу грошової маси (стримування грошової та кредитної емісії і неконтрольованого зростання заробітної платні) в наших умовах замало і воно, тим більше, не є вирішальною умовою приборкання інфляції. Цього було б достатньо, якби інфляційний процес був тільки монетарний. Отже, неефективність суто монетарних методів приборкання інфляції в Україні об'єктивно зумовлена.

— До речі, який рівень інфляції в Україні зараз і які тенденції розвитку інфляційних процесів?

— За 1993 рік інфляція склала 4619 відсотків. За цим показником Україна була на другому місці у світі після Югославії. Наприкінці минулого року інфляція сягнула 80—100 відсотків на місяць. Однак на початку нинішнього року її темпи істотно знизилися: в січні роздрібні ціни виросли на 19,2, у лютому — на 12,6, а в березні — на 5,7 відсотка. Цього ефекту було досягнуто суто монетарними методами: припиненням випуску в обіг грошових знаків (у зв'язку з чим навіть нерегулярно виплачували заробітну плату) і проведенням жорсткої кредитної політики (внаслідок чого майже припинилися взаєморозрахунки підприємств). Зрозуміло, що довго не виплачувати заробітну платню і не надавати кредитів неможливо, тому досить це табу відмінити, як інфляційна спіраль знову почне розкручуватися. Ефекту від монетарних заходів досягають скоро, і так само скоро він випаровується.

Потрібні нестандартні, нетрадиційні рішення. Йдеться саме про немонетарні методи приборкання інфляції. Точніше про поєднання монетарних і немонетарних методів. Використання тільки монетарних призводить до придушення попиту, паралічу спонук до праці та інвестування.

— А тепер з'ясуймо, які причини інфляції в Україні?

— Справді, для того, щоб лікувати хворобу, потрібно впливати не на її ознаки, а на причини. У нас основними інфляційними чинниками є не зростання заробітної плати, навіть не грошова та кредитна емісії, а товарний дефіцит, спад виробництва, відсутність ефективних спонук до праці, структурна спотвореність народного господарства, монополізм і корупція. Хоча, звичайно, не можна скидати з рахунку грошову та кредитну емісії, дотації та індексування доходів.

— Що, як на вас, було найбільш хибне в антиінфляційній політиці нашого уряду протягом останніх років?

— Якщо взагалі можна вести мову про антиінфляційну політику нашого уряду, то треба відзначити, що два останні роки її спрямовували на заморожування заробітної платні і контроль над фондами споживання підприємств, отже, на стримування платоспроможного попиту. Це зовсім не відповідає нашим реаліям.

— А що їм відповідає?

— Як я вже сказав, у нас переважає інфляція витрат. А та політика, яку провадили раніше і проводять нині уряд і Національний банк, відповідає інфляції попиту. Такий елемент антиінфляційної політики, як стримування платоспроможного попиту, ефективно спрацьовує тільки за наявності ринку, і не просто ринку, а ринку покупця, а не виробника. А в нас сьогоденні умови зовсім інші. Тому стримування попиту як елемент антиінфляційної політики має відійти на задній план. Наголошую: не заперечуючи його значення взагалі, я тільки наполягаю на тому, що треба правильно поставити наголос. У нашій ситуації ціни на товари не знижуються навіть за слабкого попиту. Придушення попиту є однією з причин спаду виробництва. Всі країни з розвиненою ринковою економікою намагаються заохочувати попит, а не душити його. Отже, нам треба застосовувати інші інструменти антиінфляційної політики.

— Які саме?

— Основою антиінфляційної політики має стати розвиток виробництва товарів і послуг. Ми стоїмо перед необхідністю одночасно зупинити і спад виробництва, і зростання цін. Як правило, у світі буває щось одне — або зростають ціни, або зменшуються обсяги виробництва. А в нас відбулося зловісне поєднання цих процесів, котре в економічній науці називають «стагфляція» (тобто поєднання стагнації та інфляції). Тому найдійовішим антиінфляційним заходом сьогодні було б збільшення випуску товарів народного споживання. Головне — наситити ринок товарами, все інше — похідне.

— Але як, у який спосіб це можна зробити? Як то кажуть, рада душа в рай, та гріхи не пускають...

— Шляхом конструювання ефективних спонук до праці та до інвестування. Це можливо на основі приватизації в різних її формах, створення сприятливого середовища для розвитку підприємництва, лібералізації зовнішньоекономічної діяльності, а також для стабілізації, тобто усталення фінансової системи, що передбачає внесення змін до грошової, бюджетної, податкової, кредитної політики. Антиінфляційними передовсім є заходи, що сприяють розвиткові товарного виробництва, підвищенню його ефективності і конкурентоспроможності.

— Це питання заслуговує на те, щоб на ньому зупинитись докладніше.

— Головна наша проблема — це проблема виробництва (а тепер завдяки згубній й антиінфляційній політиці уже треба додати — і збуту), а не проблема інфляції. Розвиток виробництва тісно пов'язаний з трансформацією відносин власності, включаючи власність на засоби виробництва, землю, майно, з формуванням ринкових механізмів і розвитком підприємництва, з реструктуризацією економіки (на макрорівні — з усуненням структурних диспропорцій в економіці, на мікрорівні — із санацією підприємств). Тільки на основі приватизації антиінфляційна політика матиме успіх. Приватизація є антиінфляційним заходом тому, що, по-перше, сприяє конструюванню ефективних спонук до праці та до інвестування, а по-друге, виступає як джерело доходів місцевого та державного бюджетів. Урівноважити грошову й товарну масу можна тільки на основі структурних зрушень на користь виробництва товарів народного споживання (а не шляхом підвищення цін і заморожування заробітної платні). До речі, небезпечна тільки та інфляція, яка не працює на структурну перебудову господарства.

— Отже, структурна політика теж потребує переосмислення і певних змін. Яких саме?

— Йдеться про зміни в структурній політиці, які мають охопити такі основні напрямки: вивільнення енергетичних, сировинних, фінансових і трудових ресурсів з добувних галузей і ВПК та спрямування їх на виробництво продовольства й інших товарів народного споживання, щоб на цій основі вивести з кризи споживчий сектор економіки; здійснення комплексу заходів на забезпечення народного господарства паливно-енергетичними ресурсами (розширення пошукових робіт, створення спільних компаній для збільшення видобутку нафти на власній території і в нафтогазових районах інших країн, будівництво танкерного флоту і нафтових терміналів, реконструювання нафтопереробних підприємств, використання альтернативних джерел енергії, активне здійснення політики енерго- та ресурсозбереження).

До необхідних змін у структурній політиці я відніс би освоєння наукомістких та екологічно чистих виробництв, нарощування есккпортного потенціалу й виробництва імпортозамінної продукції. Структурна політика може бути ефективною тільки на основі активізації інноваційної та інвестиційної діяльності, матеріальною основою якої є розвиток інвестиційного машинобудування, яке перебуває у занедбаному стані. Технологічну структуру капітальних вкладень може поліпшити імпорт устаткування. До того, що я сказав, слід додати: антиінфляційними є заходи, пов'язані зі створенням конкурентного середовища. Це означає, що антимонопольна політика водночас є антиінфляційною.

— Яке значення в комплексі заходів антиінфляційної політики ви надаєте санації виробництва?

— Першочергове. Потрібна тверда рука зі скальпелем, та не забуваймо, що до цієї руки має бути довіра. Крім того, маємо подбати про знеболювання. Стало очевидно, що треба відмовитися від підтримки неефективно працюючих підприємств, сконструювати механізм фінансового банкрутства. Чим далі уникаємо розв'язання цього питання, тим гірше. Втягнення фінансової та кредитної системи до процесу підтримування штучної платоспроможності підприємств сприяє розкручуванню маховика інфляції. Хочу підкреслити: банкрутство має бути розплатою за власну вину, а за наших умов підприємства нерідко банкрутують внаслідок знецінення власних нагромаджень, нестачі оборотних коштів, надзвичайно високого відсотку плати за кредит, неплатежів (криза неплатежів провокує інфляцію). Звичайно, здійснюючи санацію, треба подбати про те, щоб максимально нейтралізувати її негативні соціальні наслідки (перш за все безробіття).

Неодмінною умовою санації підприємств є відміна державного замовлення в інтерпретації Кабінету міністрів. Варто зберегти лише держконтракт між підприємствами і державними замовниками, які оплачують замовлення коштом державних ресурсів (або кредитів). Треба дозволити банкам брати в заставу державне майно, щоб у разі неплатоспроможності підприємства вони мали можливість продати його за ринковою ціною. Проблема санації тісно пов'язана з проблемою приватизації (банкрутство — форма приватизування). Щоб здолати інфляцію, потрібно ввести до товарного обігу основні елементи національного багатства — засоби виробництва, державне майно, землю.

— Яка роль у проведенні антиінфляційної політики належить скороченню дефіциту державного бюджету?

— 1993 року дефіцит державного бюджету склав 25 відсотків внутрішнього валового продукту, а це більше, ніж у будь-якій з навколишніх постсоціалістичних країн. В України є шанс потрапити до Книги рекордів Гіннесса. А що дефіцит державного бюджету є інфляційним чинником, то його скорочення, а отже, збалансування доходів і видатків, — важливий напрям антиінфляційної політики. Збільшення доходів державного бюджету можливе шляхом: розробки і впровадження нової ефективної системи оподаткування, ліквідації необґрунтованих податкових пільг і зменшення ставок податків, щоб стимулювати ділову активність, а також покращання діяльності податкової інспекції; введення плати за природні ресурси і податку на землю; перегляду податків на майно та індивідуальні наддоходи громадян, не інвестовуваних у виробництво; переходу на розрахунки за експортовану продукцію в цінах світового ринку; введення економічно обґрунтованих тарифів на транзит іноземних товарів територією України; введення державних цінних паперів для покриття дефіциту бюджету. Для зменшення витратної частини бюджету необхідно ліквідувати бюджетні позики та дотації збитковим підприємствам, скоротити кількість і чисельність галузевих міністерств, їхніх відомств і органів на місцях, відмінити бюджетні позики та фінансування капітальних вкладень підприємств, переглянути окремі соціальні програми, обмежити міграцію в Україну пенсіонерів з інших країн, включити до бюджету пенсійний фонд і фонд соціального страхування. Взагалі за нинішніх умов доцільно складати бюджет на квартал, бо фінансову систему фактично знищено.

— А як бути із заробітною платнею? Адже її зростання теж є інфляційним чинником.

— Звичайно, але не першорядним. Зростання заробітної платні є інфляційним чинником тоді, коли його покривають за рахунок грошової емісії, тобто коли динаміка платні відривається від динаміки виробництва. Отже, потрібна кореляція розміру платні за працю як з динамікою виробництва, так і з динамікою цін. Механізм стримування платні має бути податковий. Тому треба індексувати заробітну платню, відмінити контроль над фондом споживання підприємств.

— Торкнімося дискусійного питання про кредити. Вони мають бути дешеві чи дорогі?

— На це запитання важко дати однозначну відповідь. Зрозуміло, що для кредитного забезпечення економіки потрібно йти шляхом не скорочення, а нарощування кредитних ресурсів. Маю на увазі мобілізацію реальних кредитних ресурсів. Надавати кредити треба переважно під заставу, а для цього має запрацювати заставне право. Структурна перебудова народного господарства можлива тільки на основі кредитних і податкових пільг. Отже, треба поєднувати жорстку фінансову політику стосовно діючого виробництва з політикою дешевого кредиту для структурної перебудови економіки. Тільки інфляцію попиту «лікують» дорогими кредитами, а в нас, не забуваймо, передовсім інфляція витрат. Я сказав би, що суть проблеми не в надмірі кредитної емісії, а в неефективному використанні кредитного механізму. Кредит може бути як інфляційний, так і деінфляційний (якщо сприяє структурній перебудові, оновленню виробничого апарату, прискоренню обороту капіталів, наповненню ринку товарами). Стало очевидно, що кредитування потрібно здійснювати не віялом, а по ланцюжку виробників. Існує нагальна потреба змінити систему рефінансування, створивши ринок кредитних ресурсів, щоб кожний банк міг їх купувати та інвестувати у вигідний для нього проект.

— Ще одне запитання на завершення нашої розмови: то як все ж таки бути з традиційними — монетарними — «ліками»?

— Вживати в певних дозах і в певних комбінаціях з іншими «ліками». Стримування інфляційних процесів пов'язане з істотним обмеженням в обігу грошової маси. Загальне правило таке: не можна, щоб грошова маса зростала скоріше за виробництво. Будь-які зайві гроші у сфері обігу призводять до зростання цін. І суть питання полягає в тому, в який такий спосіб обмежити в обігу грошову масу. Потрібно замінити пряму грошову емісію кредитами Національного банку. Зв'язати грошову масу можна випуском в обіг цінних паперів (акцій, облігацій тощо), а також запровадженням вексельного обігу як форми взаєморозрахунків. Найбільш надійним видом цінних паперів є випуск цільової позики під проекти, які можна швидко здійснити (приміром, у виробництві продуктів харчування, медичного обладнання, в освіті тощо), а також випуск муніципальної позики під конкретні програми.

Колонка власкора

Акумулятори — важливо. Екологія — теж

У Сумському виробничому об'єднанні «Гумотехніка» налагодили випуск дефіцитної продукції — акумуляторів. Та склавши три десятки виробів, колектив зупинив роботу: обласне управління з охорони природи зажадало привести у відповідність із законом технічну документацію, гарантувати екологічну безпечність виробництва.

За розпорядженням представника Президента в області природоохоронне відомство наділили широкими повноваженнями і засобами впливу на виробників. Підприємства, які до кінця травня не пройдуть екологічної експертизи, буде закрито.

Не треба слави, дайте землі

Одинадцять корів, двоє свиней, чимало птиці на подвір'ї у мешканця міста Глухова Михайла Ступака. А землі у нього — три сотки. Чим не кандидат до Книги рекордів Гіннесса? Та господар не хоче слави, йому, каже, земельки б іще — продавав би державі молоко не центнерами, як тепер, а тоннами. От тільки не знайшлося поки що в районі начальника, який би допоміг трудареві, хоча язиком усі за фермерство...

Запах ліків і свіжого хліба

Міні-пекарню потужністю півтори тонни за зміну спорудила своїм коштом обласна лікарня. Відтепер і медперсонал, і хворі мають до столу свіжі хлібобулочні вироби. Вже через рік, твердять спеціалісти, пекарня даватиме чистий прибуток. Це дуже важливо для лікарні, бо покладатися тільки на бюджет марно.

З Богом безпечніше

Здається, стає традицією, що технічний огляд автотранспорту у виробничому об'єднанні «Хімпром» проводиться з участю духовної особи. Ось і цього разу на церемонію освячення прибув настоятель Успенської православної церкви отець Федір. Торік після його благословення автомобілісти цього об'єднання не скоїли жодної дорожньо-транспортної пригоди, в якій би потерпіли люди.

Хуліганство чи протест?

У центрі Глухова хтось облив фарбою пам'ятник вождеві пролетаріату і погруддя голови першого тутешнього ревкому Циганка. Іншому монументові Іллічу, що за 200 метрів від першого, дісталося більше — відбили голову.

Міліція досить скоро знайшла винуватців. Їхні дії мають ознаки хуліганства, порушено кримінальну справу. А громадська думка неоднозначна. Заперечуючи такі нецивілізовані виявлення позиції щодо пам'ятників, представники демократичних сил вважають, що винуватці змушені були вдатися до крайнощів, аби нарешті звернути увагу громадськості на те, що влада на місцях нехтує указ Президента і розпорядження його представника в області щодо ліквідації символіки епохи тоталітаризму.

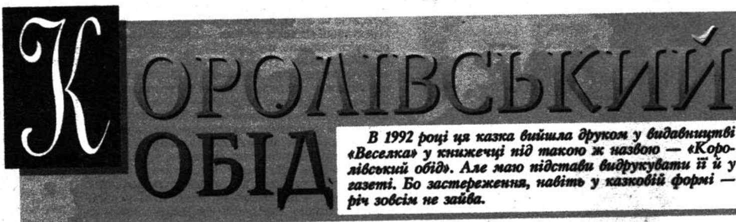
Олімпійський приз — квартира

В олімпійську збірну України, яка виступила на минулих зимових іграх, Сумщина делегувала найбільше спортсменів — вісім. Хоча медалей вони й не привезли, громадськість обласного центру тепло вшанувала почин майстрів біатлону та ковзанярського спорту. Сюрпризом для олімпійців стало те, що всім, хто цього потребував, місто виділило квартири в мальовничому куточку Сум.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Сергій ПРАВДЕНКО

Королівський обід

В 1992 році ця казка вийшла друком у видавництві «Веселка» у книжечці під такою ж назвою — «Королівський обід». Але маю підстави видрукувати її й у газеті. Бо застереження, навіть у казковій формі — річ зовсім не зайва.

Казка-застереження

БУЛО це тоді, коли народами правили царі, королі, імператори, султани, падишахи. Називалися вони в різних землях по-різному, та робили всі одне: насаджували скрізь своїх намісників, а ті, тримаючи під руками загони озброєних найманців, оббирали до нитки селян та городян. Піддані тяжко працювали, але залишалися їм після оплати численних податків злиденні крихти з панського столу.

І ось в одній такій країні помер старий король. Одні говорили, що напередодні він якраз обдумував проект податку на повітря та дощ, і те страшне розумове напруження доконало їхню величність. А дехто з тих, кого король довго не підвищував і не нагороджував, пошепки переказували, що проект тут ні до чого, а вмер він від переїдання. Винне, мовляв, у всьому свиняче стегно. Але балакунів тих хутенько переловили шпигуни з королівської поліції. І після цього ніщо вже не заважало вельможам втішатися, що навіть у останні хвилини король дбав про їхнє і власне збагачення.

Син старого короля на той час вчився по закордонах. Був він дуже розумний, цей королівський син. І тепер ось чекали на його повернення і сходження на трон. Придворні чини і всяка інша державна челядь сподівалися нових підвищень і нагород, а народ мріяв, щоб новий король подарував хоч якісь полегшення. Та, як і завжди велося, на одних посипалися всілякі милості, а інші зняли із себе останнє. Треба ж було і коронацію нового короля оплатити, і скарбницю не спустошити.

І все було б нічого, та знайшлися в тій країні борці за правду. Були це люди освічені, але небагаті. Вони підрахували: коли землю передати тим, хто її обробляє, то й люд заживе краще, і держава стане багатшою.

Багато про що мріяли ці поборники правди. Хотіли влаштувати школи, аби навчати малих і дорослих, лікарні для народу, театри. Вони збиралися вечорами й довго-довго про це говорили. Кожен висував свій проект перемін і годинами його захищав. Суперечки тривали частенько до самісінького ранку. Промовці виступали один за одним. Говорили, а іноді й кричали — до хрипу. Поки хто-небудь із слухачів не пропонував сердешному ораторові води і не допомагав сісти перепочити, а замість нього пробивався до трибуни сам. Кожен критикував думки попереднього промовця і вихваляв свої власні. Ніхто не казав лише, як же ті добро і землю відібрати і як їх поділити потім.

І один лише чоловік відсиджувався мовчки позад усіх. Вважалося, що він не вміє красно говорити, і тому навіть задля годиться ніхто не пропонував йому хоч раз зійти на трибуну. Він думав про щось своє, іноді усміхався сумно, але мовчав.

Мовчав, та все ж відвідував ті зібрання, адже іншого товариства, де хоча б говорили про ту справедливість, не було взагалі.

Ось уже кілька років збиралися борці за правду. Всілякими красивими проектами було пообписувано тисячі аркушів різних протоколів, які старанно вів постійний секретар таємного товариства.

Дійшли, зрештою, чутки про ті зібрання й до королівської поліції. Один із найспритніших її шпигунів (мав він № 2 услід за номером першим, який носив сам начальник поліції, і дуже з того пишався) вирішив піти на ті збори. Там він допхався аж до трибуни і виголосив велику промову, в якій закликав допомогти мешканцям невідкритих островів досягти повної свободи.

— Проблема, — розпинався він, — полягає в тому, що на тих невідкритих островах і досі не знають, що таке та свобода і з чим її їдять, бо ніяк не можуть без нас правильно витлумачити це поняття. Ми мусимо їм допомогти...

Йому довго й гучно аплодували, а на ранок він поклав на стіл своєму начальству повний список усіх членів таємного товариства, а в додатку перелічив навіть родичів — близьких і далеких.

Начальник поліції хутко побіг до королівських покоїв. Спочатку молодий король розгнівався. Роздратовано затупотів ногами. Потім вислухав начальника поліції ще раз. Замислився.

— Ану поклич-но сюди шпигуна № 2, — наказав.

— Покликати шпигуна номер два, но-мер два-а-а, — рознесли звістку гінці начальника поліції.

— Ти тут вказуєш у папері, що для годиться говорив їм якусь промову? — запитав король шпигуна.

— Так, ваша величносте.

— Про що?

— Про впровадження свободи на невідкритих островах.

— І що ж — успішно?

— Аплодували так, ваша величносте, що мені аж вуха позакладало.

— На невідкритих, кажеш, ха-ха-ха, — розсміявся король і ласкаво відпустив шпигуна, звелівши нагородити його й начальника поліції.

Молодий король уже не лютував, він посміхався. Потім ляснув себе долонею по лобі і звелів покликати першого придворного міністра. Начальник шпигунів помчав особисто виконувати наказ.

У приймальні першого придворного міністра запопадливо чекали на високу прихильність багато значних і сіреньких державців. Їм було сказано, що міністр впускатиме до себе тоді, коли завершить найважливіші урядові справи.

Начальник поліції розштовхав плечем натовп, який і без того розступився перед шпигуном номер один, і влетів до кабінету.

Перший придворний міністр мав велике черево і якраз сидів за столом і наминав за обидві щоки шпиговане сало — свою здавна улюблену їжу. Полюбив він її ще з наказу старого короля, який вживав саме лише м'ясо, а сало мав право доїдати тільки перший придворний міністр. Отоді-то йому й довелося полюбити сало. Адже це дозволяло йому харчуватися з королівської кухні задарма. А на друге, як завжди, у міністра були документи на підпис, і підмахував він їх лише тоді, коли там синіла закарлючка його помічника — рудого карлика.

— Підбери черево, — гепнувся у крісло начальник поліції, — і гайда чимдуж до короля. Що накаже — не знаю, але їхня величність після роздумів перебувають у доброму настрої.

Начальник поліції давно вже був запанібрата з першим міністром, коли вони залишалися наодинці, бо від того рудого карлика — свого таємного агента — давно знав про всі махінації та хабарі першого міністра.

— Зараз, зараз. — Міністр похапцем проковтнув сало і вкинув до рота ще один шмат, якраз такий, щоб за дорогу встигнути дожувати. — Ось уже й королівські палати. Х-х-у-у-х! Треба швидше... Баритися не можна! А то начальник шпигунів ще поперед мене вскочить.

— Низько кланяюся, ваша величносте!

— Здоров, товстуне, здоров.

Король був веселий і поблажливий.

— Слухай мене. Візьми оцей список і запроси всіх до палацу завтра на обід. Родичів їхніх не треба.

Король простягнув першому придворному міністрові список, складений шпигуном номер два. А той, прочитавши пояснення шпигуна над списком, мало не зомлів від страху. Як?! Отих злочинців, тих зловмисників король запрошує на обід?

— Робіть, як я наказав, — король нетерпляче махнув рукою і дав зрозуміти, що розмова закінчилася.

Наступного дня ополудні всі ватажки вільнодумців сиділи у роззолоченій королівській їдальні, і їх трясло, наче у лихоманці. Чому запросив король? Та ще й усіх! Невже звідкілясь довідався про їхні розмови? І тепер от вирішив не ловити кожного поодинці, а запросити всіх на обід і потайки отруїти. Аж мороз поза шкірою проймає...

Але чому ж їхня величність так приязно посміхається? Чому запрошують до довгого столу, вкритого сліпучо-білою скатертиною? А яке розмаїття страв у срібному посуді!.. А які заморські вина та напої!..

Може, обійдеться?..

Лише той, про кого казали, що він не вміє красно говорити, неначе й не дивувався нічому.

Та ось після напруженої мовчанки король звернувся до гостей:

— Ми чули, що ви жадаєте свободи й щастя для всього народу?

— Так, ваша величносте, — вихопився наймолодший.

На нього звідусіль зацитькали, а сам він ледве не очманів від власної сміливості, але король несподівано підбадьорив його:

— Говоріть. Ми для того й запросили вас, щоб вислухати.

Лише по цих словах гості посміливішали. Загомоніли, перебиваючи один одного. Заговорили про волю, про справедливість, щастя.

А молодий король, посміхаючись загадково, сидів і слухав. Його кущуваті брови неначе пом'якшали, розправились, і весь вид полагіднішав.

— Ми, повірте, й самі згодні з вами, — заговорила згодом їхня величність, — але як це зробити? Відмовитися від трону? Тоді його все одно займе хтось із родичів. Є також міністри, намісники, губернатори, чиновники, гвардія. Та мою величність власні ж охоронці уб'ють на місці, якщо ми тільки надумаємо запроваджувати якусь свободу. А ви далеко від нас — хто захистить?

Обличчя за столом повеселішали, очі засвітилися: аякже — король їх підтримує.

— Давайте зробимо так, — король прихильно обдивився всіх присутніх. — Ми візьмемо вас на державну службу і будемо поступово підвищувати. А коли ви приберете до рук нашу охорону, займете головні пости в королівстві, очолите війська і провінції, тоді ми, живі й здорові, приймемо нові закони і все, як належить, розподілимо. І землю, і волю, і щастя.

— Який же мудрий і добрий наш король! — зааплодували гості і заспівали «Боже, оберігай їхню величність». Виявилося, що слова гімну знають усі присутні.

Лише один чоловік почував себе якось непевно. Той, що не вмів красно говорити. Щось незбагненне тривожило його й заважало радіти разом з усіма. Що ж намислила королівська величність? Невже молодий король і справді кращий за свого батька? Адже як завжди буває: народові — слова, а наближеним — нагороди й землі. На цьому стоять всі монархи.

Та все ж чоловік вирішив не привертати до себе уваги і надав обличчю радісного вигляду. «Що було — бачили, що буде — побачимо», — подумав він врешті-решт.

Минув якийсь час. Усі, хто був на тому обіді, одержали високі державні посади: король нікого не обминув своєю увагою. Одні вже командували полками гвардії, інші — армійськими з'єднаннями, ще інші стали міністрами, намісниками земель, губернаторами провінцій. Одержав найвіддаленіше й найзнедоленіше намісництво навіть той, кого вважали ніяким промовцем. А згодом вже й першим придворним міністром, і головнокомандуючим армією, і начальником шпигунів, і командиром охорони їхньої королівської величності стали борці за правду.

Тепер вони теж збиралися, але вже на балах, на дипломатичних раутах, на королівських сніданках і вечерях. Один із них на якомусь із перших раутів почав, піднявши келиха, говорити про свободу та ідеали, але чомусь закінчив промову повідомленням про розкішні меблі, які щойно придбав для вітальні у своєму замку. Другий взагалі розбалакував тільки про ордени. А третій зажив слави цінителя й великого знавця заморських вин. Тож завжди вів мову лише про них. Знайшовся й такий, що заповзявся писати наукові трактати. І підганяв своїх чиновників, коли вони запізнювалися доповідати, як просувається його робота. Приклад цього нового теоретика надихнув на творчість і шпигуна № 2. Той одразу порозумівся із новим начальством і видав книжку про впровадження свободи на невідкритих островах. На сторінках своєї праці меткий автор палко сперечався з вченими із сусідньої держави щодо кодексу законів тих островів.

Нові мужі швидко гладшали. Особливо той, що став першим придворним міністром. Він вже й ходити сам не міг, його водили попідруки двоє кремезних челядників. В цьому він перевершив навіть свого попередника, який тепер відпочивав від державних справ у власному розкішному родинному маєтку.

І рудий карлик залишився при ділі. Він очолював канцелярію нового першого придворного міністра й старанно надсилав своєму новому шефові поліції звіти про все побачене і почуте.

Таким, як і раніше, залишився лише той, хто завжди відмовчувався на зібраннях. Шпигуни вже давно доносили начальству, що він підозріло не гладшає і заграє з черню: ходить тільки пішки по магазинах та на роботу, влаштовує будинки для сиріт і бідняків. Але за випивками і похміллям новому начальникові поліції було не до таких доносів. А про те, що намісник найвіддаленішої землі таємно гуртує людей, шпигуни не пронюхали і, отже, у начальства не було підстав непокоїтися.

І ось король зібрав якось усіх своїх нових державців за черговим королівським обідом.

— Настав час, якого ви так давно чекали, — уважно придивляючись до присутніх, заговорила їхня величність. — Тепер ви всі маєте високі чини, і ми можемо приступити до реформ. Пропоную влаштувати народний банк, передати до нього скарби вельмож, землю віддати людям. Привілеї скасуємо і встановимо справедливість і волю.

Присутніх ніби заціпило. Ані пари з вуст. Перший придворний міністр мало не зомлів від думки, що в загальній черзі йому може не дістатися м'яса. Губернатори вжахнулися, коли уявили, що замість палаців отримають двокімнатні квартири і позбудуться імпортних колісниць з восьмериками вгодованих рисаків. Та й вишукані страви і напої — тю-тю... Жах!

Нарешті мовчанку порушив начальник поліції.

— Доповідаю вашій величності, — почав він солідно й вагомо, — що справедливість і щастя нині скрізь запроваджено. Отож не можна встановити те, що вже існує. Відтоді, як ми стали вашими вельможами, народ славить короля та його вірних слуг. Шпигуни й вісники доповідають про суцільне задоволення селян і городян. А хто несправедливо почуває себе нещасливим, перевиховується у спеціально відведених місцях. Щоб не заважали іншим.

— Правильно! Правильно! До чого ж розумний наш шеф поліції, — схопився з місця перший придворний міністр, якого слова начальника шпигунів повернули до тями.

Тут нові вельможі посхоплювалися з місць, один поперед одним кинулися до короля і заходилися обціловувати його мантію, руки й ноги. А хто не дотовпився до їхньої величності, чоломкав килим, на якому височів королівський трон. Раз по раз вони вигукували:

— Слава! Слава! Все справедливо. Ім'я вашої величності сяятиме у віках!

Король стояв і задоволено й хитро посміхався.

Серед цієї запопадливої метушні непомітно зник з королівського палацу один чоловік. Той, котрий начебто не вмів красно говорити. Він скочив на прудкого коня і помчав у найбідніше своє намісництво. Дорогою він думав, як багато часу втрачено.

А може, й не все ще втрачено, коли на боці правди залишається бодай один вершник...

На зв'язку Москва

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ГРОМАДСЬКА ЗЛАГОДА?

5 травня в Москві пройшов другий етап підписання Договору про громадську злагоду. На думку авторів документа — російського Президента та членів його команди, — він має сприяти покращанню політичного клімату в країні в період переговорів.

Єльцин перший висловив ідею громадської злагоди ще за часів жорсткої боротьби з Верховною Радою, яку потім розігнали. Після чергового нардепівського демаршу зі спробами провести усунення Президента від влади Борис Миколайович прийшов на з'їзд з пропозицією громадського миру в суспільстві. Можливо, якби тодішні депутати були поступливіші, багато неприємностей обминуло б Росію. Не було б березневої напруженості, не було б і вереснево-жовтневої конфронтації, що забрала життя багатьох десятків росіян. Але хасбулатовці й руцьковці показали себе тоді непримиренними. В боротьбі з Єльциним пішли до кінця, розплатившись у кращих традиціях російської політики — життям інших.

Нині ідея Президента відразу ж була приречена на успіх. Є декілька дуже важливих причин цього, і жовтневі події у цьому ряду не останній аргумент. Напевне, дуже багато людей в країні зрозуміли: до широкомасштабної громадянської війни, в якій брат іде на брата, а сусід убиває сусіда, — не так уже й далеко. Тим паче, що перед очима російських політиків стояв сумний приклад колишньої Югославії. Отож, можна вважати, що деякотрі нетерпимі зупинилися в своєму прагненні влади, змінили тактику, спробували надати собі й своїм угрупованням належного європейського іміджу. Це стосується, до речі, й Володимира Вольфовича з його партією. Попри грізні промови та обіцянки до травня змінити склад Ради Міністрів, Жириновський пішов на участь у розроблянні й підписанні Договору про громадську злагоду. А сам він для багатьох виявився жупелом, який змусив припинити «внутрішню» конфронтацію, аби в Росії не перемогли радикальні сили. Навіть Президент в інтерв'ю французькій «Фігаро» відзначив, що Жириновський піде з політичної сцени, бо він не має соціальної бази, «немає людей, котрі підтримують фашизм». У цьому Борис Миколайович, мабуть, має рацію лише почасти. Так, можна пояснити перемогу ЛДРП на грудневих виборах бажанням росіян голосувати не «за», а «проти».

Але є й інше: Росія практично всю свою історію прожила за тоталітарного правління, історичні реформи здійснювала під палицями царів і генсеків. Більше того, протягом століть намагалась (і намагається зараз?) облагодіяти таким же чином інші народи й держави. Отже, небезпека відродження жорсткої і деспотичної диктатури на уламках старої імперії так само велика, як і загроза конфронтації різних політичних сил, етносів Російської Федерації. Останнє робить Договір про громадську злагоду не тільки потрібним, а й украй своєчасним.

Є й інші, суб'єктивні причини ймовірного успіху Договору, який, на пропозицію Єльцина, має діяти протягом двох найближчих років. Нинішній депутатський корпус уже не той, що був. Та й Рибкін із Шумейком — це не Хасбулатов з Руцьким. Одним з «найкрутіших» опозиціонерів Єльцину є Геннадій Зюганов, лідер КПРФ. Проте ні він сам — партійний функціонер горбачовської пори, — ні багато його товаришів по комуністичній ідеї Русь «до сокири» не закликають, а виступають за реформи, сподіваючись при цьому на майбутню високу кар'єру у владних структурах. Приклад такої кар'єри продемонстрував світові Іван Рибкін. Мабуть, у «партії влади» в Росії немає комуністів-ленінців, які мріють про диктатуру пролетаріату, світову революцію, знищення релігії тощо. Переважна більшість тих, хто засідає, реально оцінює ситуацію і переконана в безперспективності й утопічності марксистських ідей. Але кожен з них по-своєму, а отже по-різному бачить Росію та її майбутнє. Більшість під цим поняттям розуміє «велику Росію», яка піднімається над сусідами, прикриває своїми могутніми крилами від лиха «братні слов'янські народи». Хоч як це парадоксально, але таке не вважають тут за шовінізм, втручання у внутрішні справи інших держав.

Ось і зараз, наприклад, є тому яскраве, хоча й приватне підтвердження. Держбанк випускає в обіг монетку вартістю 3 рублі, присвячену 50-річчю визволення Севастополя від фашистів. З однієї сторони монетки зображено Кремль, з другої — Графська пристань Севастополя. Попри всю любов до азіатського співбрата, навряд чи стали б російські власті робити такий політичний демарш, скажімо, з використанням символіки Порт-Артура.

Справжній галас, здійнятий нині тутешньою пресою щодо ставлення до України та її керівництва, — теж непогане тло для «консолідації» й досягнення «внутрішньої» злагоди. «Велика Росія» стала паролем, на який озиваються і демократи, і комуністи, і фашисти. Вчора, проїжджаючи Тверською, звернув увагу на новий величезний транспарант, протягнений через цю центральну московську вулицю, — «Слава великой России!». Подумалося, все в кращих традиціях: назва країни успішно замінила абревіатуру «КПРС», поки що незрозуміло, хто й з ким консолідується під цим гаслом. Руцькой і далі провадить активні переговори з угрупованнями антиельцинського спрямування, заборонені «Трудовая Россия» і «Фронт национального спасения» проводять дозволені властями маївки, а колишній «ув'язнений» І.Константинов закликає до непокори.

На тлі цих подій для мільйонів росіян, які кинулися на свої дачні й земельні ділянки, пройшли непоміченими інші. Такі, наприклад, як полюбовна угода між мером Лужковим і кримським президентом Мєшковим, котрий чергового разу інкогніто прибув до «великої» столиці.

Петро ПАНАСЕНКО.

ЗА СВЯТОМ ПРИХОДЯТЬ БУДНІ

Панорама

Вибори у Південно-Африканській Республіці привернули до себе загальну увагу. Це закономірно. Адже вони мають глобальний характер: ними була поставлена крапка політичним привілеям білого населення на Африканському континенті. Підведено риску під 342-річним гнобленням чорношкірої більшості. У минуле пішов і сумної слави апартеїд — так званий «роздільний розвиток рас» у ПАР, що тривав 43 роки як інструмент колоніалізму і був суворо засуджений ООН.

Причому сталося це не в результаті міжетнічного кровопролиття, а шляхом безпрецедентної в історії «переговорної революції», у ході якої політичним опонентам вдалося домовитися про взаєморозуміння у пошуку майбутнього країни. Величезну роль відіграла і прогресивна політика Президента ПАР Ф. де Клерка.

Проте, якщо лідери основних партій змогли порозумітися, обстановка «внизу» продовжує викликати побоювання. Адже країна прийшла до виборів розколотою етнічно й політично, у загравах численних терористичних актів і під канонаду боїв між різними угрупованнями. Та й сам консенсус, досягнутий між переможцем виборів Африканським національним конгресом Н.Мандели, Націоналістичною партією білих, очолюваною Ф. де Клерком, і «Інкатою» М.Бутелезі, за кілька днів до виборів ще не проглядався. «Інката», яка вважала, що майбутній унітарний устрій країни (про нього домовилися АНК і Націоналістична партія) означатиме продовження гноблення зулусів — семимільйонного, найчисленнішого у ПАР народу, відмовилася від участі у виборах. Це рішення могло б викликати громадянську війну. Більше того, на початку квітня перші її спалахи відбилися запеклими сутичками між прихильниками АНК та «Інкати». Полонених розстрілювали, забивали киями, спалювали живцем. Це була ціна, яку країні довелося платити за те, що були знехтувані права зулусів

на автономію: збереження їх королівства у межах ПАР і статусу короля для правителя зулусів Г.Звелітхіні (до речі, племінника керівника «Інкати» М.Бутелезі). Чорна Африка, в якій племінні інтереси споконвічно ставилися вище за державні, подібної «гарячковості» не вибачає.

На переговорах між АНК, Націоналістичною партією та «Інкатою» останню умовили-таки взяти участь у виборах, погодившись з тим, що зулуси збережуть своє королівство Квазулу, а їх король набуде відповідного офіційного статусу.

Але власної держави — для білих — вимагає й правий Африканерський народний фронт. Він рішуче відмовився від участі у виборах, а це означає, що найконсервативніша частина істеблішменту ПАР офіційно поставила себе поза рамками процесу перетворень у країні. Серія вибухів у пожвавлених місцях напередодні виборів засвідчила, що праві сили не складають зброю, а, навпаки, можуть розгорнути партизанську війну.

Якою буде ПАР — унітарною чи федеративною, покаже час і нова Конституція (якщо її приймуть). Сьогодні першочергове завдання переможців — виконати свої обіцянки в економічній галузі. З одного боку, ПАР — це країна золота і діамантів, африканський промисловий велет, а з іншого — прибуток її чорного громадянина удесятеро менший, ніж білого. Н.Мандела пообіцяв роздати африканцям третину земель, націоналізувати частину економіки. Навряд чи це вдасться зробити мирним шляхом.

Чорні, які становлять три чверті населення ПАР, у масі своїй залишаються знедоленими у тому, що стосується житла, освіти, зайнятості, добробуту. Вони покладають на «Нову Південну Африку» величезні надії, і щоб їхнє нетерпіння не перетворилося на гнів, новому урядові доведеться шукати термінових рішень. Однак економічний стан країни не дасть можливості задовольнити усі вимоги відразу ж. А там, де втрачені ілюзії, — насильство і соціальний вибух. Це прогнозують багато спостерігачів, відзначаючи, що такий розвиток подій призведе до дискредитації майбутнього уряду національної єдності.

До того ж, не вся ПАР у захваті від перемоги чорних. Як вказує англійська газета «Файненшл таймс», Н.Мандела знає, що справжня влада у Південній Африці належить не парламенту у Кейптауні, де домінуватиме його АНК, а системі державної служби і органів безпеки, які залишаються заповідником білих, багато яких — консерватори. Мандела частково погодився на поділ влади з Націоналістичною партією в уряді національної єдності саме тому, щоб державні службовці, в основному білі, не саботували зсередини діяльності нового чорного уряду. А це, у свою чергу, викликає перспективу, коли у АНК «на робочому рівні» руки можуть бути зв'язані.

Радісні танці на площах і святкові феєрверки з нагоди «чорної революції» поволі згасають. Наступають будні. Що вони принесуть новій демократії?

Володимир САВЦОВ.

На знімку: білі екстремісти ПАР проводять навчання.

Фото з журналу «Шпігель».

Продиктовано в номер

Вагоме комісарське слово

«Економіка України перебуває у тяжкому стані. Потрібні зміни у фінансовій політиці, щоб контролювати інфляцію, а також структурні зміни у самому господарстві», — заявив перед членами Єврокомісії комісар у справах зовнішньоекономічних відносин ЄС Л. Бріттен. Як відомо, він нещодавно відвідав Київ і мав зустрічі з українським керівництвом. Майбутнє україно-європейських взаємин найбільшою мірою залежить від ефективності економічних реформ в Україні, зазначив комісар. Щодо проблеми навколо Чорнобильської АЕС, то, за словами Л. Бріттена, Комісія ЄС вирішила подати на розгляд державам «великої сімки» свої пропозиції про можливу допомогу Україні у зведенні двох ядерних блоків на діючих українських АЕС. Це дало б змогу закрити Чорнобильську атомну.

Оборона як тема сусідської бесіди

Завершився офіційний візит до Польщі начальника Генштабу Збройних Сил України, першого заступника міністра оборони держави генерал-полковника А. Лопати. Він перебував там на запрошення начальника Головного штабу Війська Польського генерала броні Т. Вілецького. Відбулися переговори про пожвавлення співробітництва відповідно до угоди між військовими відомствами двох держав. Генерал-полковник А. Лопата був прийнятий Президентом Польщі Л. Валенсою та міністром національної оборони П. Колодзейчиком.

Знання — наднаціональні

Дружина посла США в Україні С. Міллер та директор Дому Америки в нашій державі доктор В. Китастий передали учням Києво-Могилянського колегіуму 30 томів енциклопедії «Американа» вартістю в тисячу американських доларів. Вперше у нашій країні вихованці середнього навчального закладу матимуть у своїй бібліотеці таку літературу. Для вчителів англійської мови колегіуму передано методичні матеріали, зокрема «Антологію американської літератури», брошури та журнали.

Вінець історичної справедливості

Приведено до присяги як главу держави першого Президента демократичної Південної Африки, лідера Африканського національного конгресу Н. Манделу. На цей пост його обрано після голосування у Національній асамблеї країни. Виголошуючи клятву на вірність Конституції держави, Н. Мандела заявив, що своє життя цілком присвятить служінню республіці та її народові. Присягу також склали перший заступник Президента ПАР Т. Мбекі і заступник глави держави Ф. де Клерк.

І один в полі...

Останню крапку поставлено у судовому процесі у «справі ГКЧП». Військова колегія Верховного суду Російської Федерації повідомила, що суддя В. Яськін припинив провадження цієї справи. Вона не закінчена тільки щодо В. Варенникова, який відмовився від амністії, оголошеної Державною думою Росії.

«Партнерство...» набуває нових партнерів

Фінляндія і Швеція першими з нейтральних країн стали учасниками натовської програми «Партнерство заради миру». Міністри закордонних справ цих держав Х. Хаавісто і М. аф Углас підписали в брюссельській штаб-квартирі НАТО рамковий програмний документ. Наступного дня до програми приєдналася ще одна держава — Туркменистан.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД "ВІДРОДЖЕННЯ"
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ОГОЛОШЕННЯ

Уповноважений оголосити в Україні початок роботи Міжнародної Соросівської програми підтримки освіти в галузі точних наук (ISSEP) за такими великими розділами*:

Підпрограма Соросівські Вчителі середніх шкіл

Буде визначено приблизно 360 кращих викладачів середніх шкіл у галузі точних наук (фізика, математика, хімія та біологія), які отримають індивідуальні Соросівські гранти як щомісячні виплати в розмірі 200 доларів США протягом одного року. Їх буде виявлено в результаті опитування студентів першого та другого курсів університетів та інших закладів вищої освіти України. Плановано до 20 травня опитати приблизно 3500 студентів провідних вищих навчальних закладів і сформувати в такий спосіб початковий список кращих вчителів. Далі його буде доповнено (не більше ніж на 5%) за пропозиціями провідних учених, викладачів та вчителів, які входитимуть до складу Української Консультативної Ради. Під час визначення кандидатів на отримання гранта враховуватимуть участь їхніх учнів в олімпіадах та перемоги в них; участь претендентів в написанні підручників, методичних посібників та інші показники.

Протягом першого року очікується обрати приблизно 240 учителів. Результати буде оголошено 1 листопада 1994 року.

Підпрограма Соросівські Професори

Вісімдесят п'ять кращих професорів точних наук (фізика, математика, хімія та біологія), яких буде відібрано в установах вищої освіти України, отримають звання Соросівського Професора та персональний грант на два роки.

Дворічний індивідуальний грант Соросівського Професора призначається для сплати персональної стипендії професорові — 3000 доларів США щороку, а також для надання права Соросівському Професору використати:

3600 доларів одноразово на придбання наукового устаткування та матеріалів;

800 доларів США на два роки для відшкодування його витрат для поїздок на наукові конференції та інших професійних потреб, які він сам визначає;

300 доларів США щороку для технічного забезпечення його діяльності.

В цілому: на перший рік 7300 доларів США,
на другий рік 370 доларів США.

Вимоги до кандидата:

мати звання професора або ступінь доктора наук;

викладати у вищому навчальному закладі, читаючи повний курс лекцій студентам від початку до кінця курсу;

бути науковим керівником не менш як 5 кандидатів або докторів наук, які захистили дисертації;

мати принаймні 5 наукових публікацій за останні 5 років, в тому числі статті (виключаючи тези) в реферованих наукових журналах (список журналів опубліковано в газеті «Поиск» від 23 квітня 1994 р., та доповнено виданнями АН України: «Автоматика», «Алгология», «Журнал прикладной химии», «Прикладная механика»), монографії та підручники;

мати річний доход, що не перевищує 5000 доларів США за поточним курсом.

Претендент, що задовольняє наведеним вище вимогам, може подати запит на конкурс Соросівських Професорів. Запит має містити розгорнуті відповіді на запитання за формою, що додано. Крім того, будь-який викладач або науковець, який має ступінь доктора або кандидата наук, може подати на розгляд кандидатури своїх колег, що задовольняють наведеним вище умовам, вказавши відомості про кандидата та про себе. Заявки і подання мають бути надіслані рекомендованим листом до 15 червня 1994 р. за поштовим штемпелем на адресу Українського представництва ISSEP: 252030, Київ-30, а/с 358/3.

(*Широке представлення програми в Україні та додаткові відомості про її складові підрозділи буде подано окремо).

Форма запиту на звання Соросівського Професора

Заповніть один примірник запиту українською або російською мовою та один примірник англійською мовою

I. Ім'я, по батькові, прізвище
First name, Patronymic name, Last name
II. Рік народження
Year of Birth

III. Освіта, вчені ступені та звання з зазначенням років їх отримання
Education, Scientific Degrees and Titles with gaining years

1. ....
2. ....

IV. Основна спеціальність
Primary Speciality
V. Загальний стаж педагогічної роботи
Total time spent on lecturing

VI. Місця роботи за останні 10 років із зазначенням займаних посад
Professional Career within last 10 years

1. ......
2. ......
3. ......

VII. Список осіб, які захистили дисертації під керівництвом кандитата в Соросівські Професори з зазначенням назв дисертацій
(назвати іншого співкерівника, якщо такий був)
List of persons who have obtained scientific degrees under supervision of the applicant including the titles of thesises (point out the other co-supervisor in such a case)

1. ......
2. ......

VIII. Список основних публікацій за останні 10 років
The most important publications within last 10 years

1. ......
2. ......

IX. Премії (Державні, міжнародні та інші) та нагороди, в тому числі отримані гранти на дослідження
State and International Prizes and awards including awarded research grants

1. ......
2. ......

X. Інші відомості, що можуть бути істотними для конкурсу
Any additional information which might be valuable for the competition

XI. Адреса
(Вказати тільки в українському/російському примірнику)

Службова адреса
Телефон (код міста)
Факс (код міста)
Електронна пошта
Домашня адреса
Телефон (код міста)

Додаткові відомості про номінатора, якщо кандидат в Соросівські Професори звернувся з запитом не сам

(Вказати тільки в українському/російському примірнику)

Ім'я, по батькові, прізвище
Учена ступінь та звання
Місце роботи
Яку роль зіграв у Вашому житті запропонований Вами кандидат:
- був Вашим учителем;
- науковий керівник школи, до якої Ви себе зараховуєте;
- Ваш колега, якого Ви вважаєте гідним взяти участь у конкурсі;
- інше.

Адреса, телефон, факс, електронна пошта номінатора

Соросівські Студенти-Стипендіати

Метою цієї підпрограми є підтримка кращих студентів вищих навчальних закладів України в галузі фізики, математики, хімії, біології та наук про Землю. Вибір претендентів на отримання Соросівської стипендії буде зроблено на конкурсних засадах.

Для участі в конкурсі потрібна наявність принаймні одного з таких досягнень:

1. Перемога в обласних, національних та міжнародних олімпіадах.
2. Публікації наукових статей в реферованих вітчизняних та закордонних журналах (в тому числі короткі повідомлення та тези).
3. Участь з доповідями або повідомленнями у вітчизняних та міжнародних симпозіумах, конференціях, нарадах і конгресах.
4. Участь як співвиконавця у вітчизняних та закордонних дослідних грантах.
5. Перемога на конкурсах студентських наукових робіт в 1991—1994 роках.
6. Участь в реалізованих авторських пропозиціях та винаходах.
7. Перемога в конкурсах курсових проектів в інститутах в 1991—1994 роках.
8. Наявність не більше, ніж 5 відсотків оцінок «добре» і решти «відмінно» за три останні роки навчання.

Кожен, хто звертається за отриманням Соросівської Стипендії, має надати документальне підтвердження про виконання одної, кількох або всіх наведених вище вимог. Переможців буде визначено за сукупністю цих показників.

Запити на участь у конкурсі за звання «Соросівські Студенти-Стипендіати» треба надіслати не пізніше як 25 червня 1994 року за поштовим штемпелем на адресу Українського представництва ISSEP.

Соросівська Стипендія буде сплачуватись протягом навчального року (приблизно 9 місяців) в розмірі 75 доларів США додатково до звичайної стипендії, яку надають студентам. Протягом першого року буде відібрано до 600 студентів.

Результати конкурсу буде оголошено 15 грудня 1994 року, стипендії буде сплачено ретроактивно з початку першого семестру 1994—1995 навчального року.

Соросівські Аспіранти

На підставі конкурсу буде відібрано 150 Соросівських Аспірантів, які отримають дворічні стипендії в розмірі 120 доларів США на місяць.

Критерії вибору:

кількість публікацій в реферованих журналах;

дотації, отримані з різних наукових установ;

участь у міжнародних та/або національних конференціях, симпозіумах та конгресах;

участь у конкурсах на кращі наукові праці;

участь у викладанні;

рекомендації наукових керівників та Соросівських Професорів.

Запити мають надійти не пізніш як 31 грудня 1994 року.

Рішення щодо присудження стипен[дії] буде прийнято до 1 квітня 1995 р.

Дотація належатиме Соросівському Аспіранту та даватиме її володарю право перейти до будь-якого керівника в будь-яку лабораторію за тією ж спеціальністю.

Адреса ISSEP в Україні: 252033, Київ-33, вул. Володимирська, 60, Київський університет ім. Тараса Шевченка, кімн. 230.

Адреса для листування: 252030, Київ-30, а/с 358/3.

Контактний телефон/факс: (044) 224-91-59.

Арбітражний суд м. Києва порушив справу № 15/286 про банкрутство українокіпрського СП «Нік Лтд». (252023, м. Київ, вул. Куйбишева, 8/10, к. 1618, р/р 007468162 АЕБР «Економбанку-Динамо», МФО 300108, в/р 4083070510 Укрексімбанку, МФО 322313).

Просимо кредиторів у місячний термін звертатися за адресою: 252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 24.

ИЗВЕСТИЯ

До 31 мая продлится подписка на газету «Известия» на 2-е полугодие 1994 г. с доставкой с 1 июля. Подписка проводится в карбованцах в каждом почтовом отделении Украины, в районных пунктах подписки и у общественных распространителей как за наличные, так и по безналичному расчету.

Подписная цена на 1 м-ц — 29000 крб., на 3 м-ца — 87000 крб., на 6 м-цев 174000 крб. — это меньше чем у других российских ежедневных газет, а объем больше — 8 и 16 полос (смотрите «Каталог з передплати в Україні на 2-е півріччя 1994 р.», стр.47).

Надеемся на встречу со старыми подписчиками во втором полугодии и очень рады будем приобрести новых.

Филиал «Известий» в Украине.

Продиктовано в номер

Забуваємо про Чорнобиль?

У Києві відбулося спільне засідання центральної ради Спілки «Чорнобиль» України з представниками Федерації профспілок, Мінчорнобиля, Верховної Ради України. Були присутні представники російського та білоруського посольств в Україні. На засіданні обговорювали проблеми соціального захисту потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

Збори визнали ситуацію, що склалася, як критичну, оскільки невиконання чорнобильського законодавства стало масовим, стає недосяжною медична допомога «чорнобильцям», можливий спалах захворювань серед них. За словами президента Спілки «Чорнобиль» Юрія Андреєва, Мінфін у цьому році на чорнобильські справи виділив менше відсотка від потреби.

Засідання звернулося до Верховної Ради з пропозиціями зберегти у її складі Комісію з питань Чорнобильської катастрофи (у проекті нової структури парламенту її немає), заслухати звіт уряду (не лише Мінчорнобиля) про витрачання «чорнобильських» коштів, доручити урядові сформувати робочу групу для завершення розробки державної програми з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи із залученням представників громадських організацій, прискорити підписання україно-російсько- білоруської угоди про координацію дій з ліквідації наслідків катастрофи.

Днем раніше такі ж пропозиції у зверненні до парламенту разом із Спілкою «Чорнобиль» висунула Українська партія справедливості.

Не пийте самогон і дивіться телевізор

У першому кварталі цього року бюджет зібрав 1 трильйон 586 мільярдів карбованців акцизного збору, тоді як передбачалося зібрати більш як 4 трильйони. Неабиякою мірою на остаточну суму вплинули акцизи на горілчані і лікеро-горілчані вироби і телевізори. На пропозицію Мінфіну, у другому кварталі ставки акцизного збору на цю продукцію буде істотно зменшено. На чорно-білі телевізори, скажімо, акциз не передбачається зовсім, на кольорові — зменшується до 5 відсотків, істотно подешевшає пляшка горілки, акциз на яку знижується до 80 відсотків.

Інакше кажучи, час відмовлятися від самогону і дивитися телевізор.

Галицьке причастя

До Києва повернулася група дітей, які у Великодні свята побували на Галичині. Тридцятеро хлопчиків і дівчаток, переважно вихованці дитячого будинку-інтернату № 3, провели кілька днів у сім'ях сіл Демня та Горішне. Ініціатори цієї поїздки — Всеукраїнське об'єднання солідарності трудівників, кошти надали київська філія Дитячого фонду, фонду «Солідарність» асоціації вільних профспілок Київщини (ВОСТ) та ряд підприємств Києва.

У травні — Мазепині дні

У Чернігові створено оргкомітет з відзначення 350-річчя від дня народження І. Мазепи. З цієї нагоди у травні планововано провести в області «Мазепинські читання», наукову конференцію та козацьке свято у Батурині, низку інших заходів.

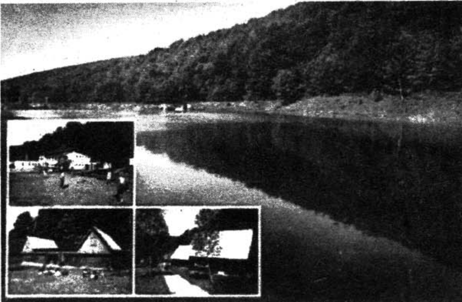
Крамниця з дуже низькими цінами

Мале приватне підприємство «Опікун», що працює у райцентрі Шпола на Черкащині, відкрило під такою ж назвою крамницю, яка обслуговуватиме близько двох тисяч інвалідів війни та праці, людей похилого віку. Ціни на продовольчі та промислові товари в «Опікуні» значно нижчі за державні та комерційні, бо товари надходитимуть безпосередньо з підприємств-виробників, з якими МП уклало контракти.

Для розвитку та оздоровлення дітей

Спілка піонерських організацій України працює за кількома програмами.

Один із важливих напрямів діяльності — це оздоровлення дітей. СПОУ має для здійснення цієї програми великі можливості. До 10,5 тисячі дітей за рік оздоровлюються в дитячому Центрі «Молода гвардія» в Одесі. Це сучасний дитячий комплекс на березі Чорного моря. Чотири піонерські табори — «Сонячний», «Зоряний», «Прибережний» та «Морський» — приймають цілий рік дітей з усіх областей України.

У 1993—1994 р.р. тут відбулися й відбуватимуться фестиваль дитячої фольклорної творчості «Червона калина», збір організаторів літнього відпочинку дітей, Всеукраїнський фестиваль дитячого танцю, III Республіканський фестиваль дітей-інвалідів «Повір у себе», змагання юних інспекторів руху «Безпечне колесо» тощо. У таборі також оздоровлюються діти-сироти, діти із багатодітних сімей, із сімей, батьки яких загинули під час ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС та під час виконання службових обов'язків.

З 17 травня по 4 жовтня більш як 5000 дітей України оздоровляться в 7 дитячих таборах Словаччини та одному комплексі для дітей з батьками. Усі табори розташовані в Татрах.

Чисте повітря, заповідна зона, чотириразове харчування, водойми для купання, екскурсії по Східній Словаччині, комплекс побутових та спортивних послуг — все це створює сприятливі умови для повноцінного відпочинку та оздоровлення.

Звертайтеся до нас за адресою: м.Київ, вул. Б. Хмельницького, буд.44, 4-й поверх, КР СПОУ, тел. 224-80-82; 224-14-68; 224-21-01.

Цікавих вам подорожей, оздоровлення та відпочинку!

Тетяна ГОНЧАРОВА.

На фото: дитячі табори відпочинку в Словаччині.

Косенко пригрозив ділкам

Представник Президента у Тернопільській області провів засідання Ради у боротьбі з корупцією та організованою злочинністю. Зазначалося, що в області ще не ведеться активної і скоординованої роботи в цьому напрямі. Зі справ, які мали певний резонанс, можна назвати хіба що факти хабарництва у системі Ощадбанку, ухилення від сплати податків товариства «Трайдент». Проте, підкреслювали на засіданні, зі збільшенням кількості контрольних організацій і повсюдним розкраданням державних ресурсів, порушень у кредитно-банківській системі серйозних матеріалів до прокуратури не надходить. Адміністрацію глибоко тривожать такі факти, як, наприклад, той, що стався на заводі «Оріон». Тут викрадено 10 кілограмів золота, 3 кілограми срібла, а зловмисників не виявлено. На засіданні представник Президента Борис Косенко рішуче заявив, що в разі виявлення порушень діяльності тієї чи іншої організації облдержадміністрація суворо покарає керівників — аж до звільнення з посад і скасування контракту, а справи направлятиме до прокуратури.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Надія на «Кіровоградський дім»

Саме таку назву має проект будівництва житла, який найближчим часом почне впроваджувати обласна державна адміністрація. Для забезпечення 52 тисяч сімей квартирами тут вирішили залучити кошти населення. Уназваному проекті передбачено створення фонду житлового будівництва, що складатиметься з коштів засновників, інвестицій власників майбутнього житла, коштів від аукціонного продажу частини побудованих об'єктів.

Мета проекту — об'єднати зусилля облдержадміністрації, новоствореного фонду та банківських структур, щоб розв'язати проблему житлового будівництва. Контролюватиме справу спостережна рада, до якої увійдуть представники облдержадміністрації і депутати обласної Ради.

Умови участі в проекті такі. Перший внесок для окремих осіб — 3 мільйони 800 тисяч карбованців (вартість одного квадратного метра). Для підприємств і організацій мінімальний внесок — 19 мільйонів карбованців. Той, хто сплатить 80 відсотків вартості, матиме пільги під час вибору квартири та подальшого погашення кредиту.

Передбачено, що вартість будівництва буде значно здешевлена за рахунок зниження місцевих податків, зменшення цін на будівельні матеріали тощо.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Збунтувались... алкоголіки

«ЧП» зафіксовано в єдиному на Закарпатті лікувально-трудовому профілакторії, що у Береговому. Тут понад 300 пацієнтів. Але багатьом з них набрид досить суворий режим ЛТП, і одного дня вони відмовились виконувати вказівки адміністрації. Ініціаторами бунту стали... троє алкоголіків, котрі перед цим утекли додому. Втікачів спіймали і доставили назад. А по дорозі били, везли навіть у багажнику «Москвича».

Це й послужило поштовхом до акції непокори. До ЛТП прибули представники вищого начальства, прокуратури, преси. Розглянуто скарги бунтівників, знайдено компроміси. Конфлікт вичерпано. Але чи надовго?

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Футбол

Олег БАЗИЛЕВИЧ:

«Потрібен... дванадцятий»

Позавчора у Федерації футболу країни пройшла прес-конференція. На запитання журналістів відповідали тренери національних команд.

Наставник олімпійської збірної Володимир Мунтян розповів про стан справ у його колективі, висловив задоволення грою олімпійців у Кривому Розі проти національної збірної. Нагадаю, той поєдинок завершився перемогою старших — 2:1. Наступний поєдинок вихованці Володимира Федоровича проведуть 24 травня в Мінську проти білоруських колег.

— До мене дійшли чутки, — сказав Мунтян, — що наставник молодіжної збірної Італії — нашого суперника у відбірковій групі чемпіонату Європи — заявив, ніби він найбільше побоюється нашу команду. Що ж, як кажуть, чутка приємна...

Головний тренер національної збірної України Олег Базилевич подав найширшу інформацію. Зрозуміло, вся розмова була присвячена нашій головній команді. Хоча, як відзначив тренер, до неї, на жаль, немає справжнього піклування з боку держави. Як відомо, 7 вересня в Києві наша команда проведе зі збірною Литви перший відбірковий поєдинок чемпіонату Європи. Торік у Вільнюсі українці обіграли литовців у товариському поєдинку — 2:1. Але наступна зустріч — то вже зовсім інша історія, інші вимоги.

— **Як же готуватимуться наші футболісти до складних іспитів?**

— Генеральна репетиція, — сказав О. Базилевич, — відбудеться 25 травня в Києві. Ми приймаємо збірну Білорусі. І ця подія зовсім не прохідна. Ми прагнемо провести все на найвищому рівні: і роботу преси організувати за міжнародними вимогами, і футбол продемонструвати найвищої якості. А головне для нас те, щоб на стадіон прийшло якомога більше глядачів — наших друзів, як бувало у найкращі дні Республіканського стадіону в минулі роки. Нам дуже потрібний... «дванадцятий гравець» — наш болільник. Знаю, що дуже серйозно готуються до поєдинку і наші суперники. Білоруси привезуть свій найсильніший склад із легіонерами.

— **А ми залучатимемо нашу футбольну «діаспору»?**

— Є домовленість з Михайличенком, Протасовим, Литовченком, Кузнецовим, Саком. Але більшість з них може грати тільки у відбіркових матчах, бо є й фінансові, й інші проблеми. А от Юрій Сак із московського «Спартака», скоріше за все, зіграє проти білорусів.

— **Хто ще претендує на участь у поєдинку 25 травня?**

— Воротарі: Тяпушкін і Воробйов; польові гравці — Василитчук, Діривка, Бежанар, Леженцев, Хомин, Букель, Лужний, Похлебаєв, Михайленко, Попов, Максимов, Жабченко, Коновалов, Ковалець, Полунін, Микола Юрченко, Шкапенко, Роман Бондаренко, Леоненко, Гусейнов, Турянський. Не приховую, і нехай знають про це всі, задоволений виступами і в чемпіонаті, і за олімпійську команду Прудиуса, Кривенцова, Кардаша, Парфьонова, Мочуляка. Не виключено, що хтось із них готуватиметься з нами до поєдинку з білорусами в Києві. До речі, він розпочнеться о 19.00.

— **Репетиція, як ви сказали, пройде 25 травня, а перший з головних матчів — 7 вересня. А між ними ціле літо...**

— Зрозумів. Ми, звичайно, постараємося провести ще якісь товариські поєдинки. Приміром, на 17 серпня нас запрошує до Стокгольма збірна Швеції...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУЩКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 325204.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311087.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».